AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
ՍՈՒՐԻԱ տար. 550, ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 300 Ս. Գ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրփ. 7. ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՄԱՐՏ 31 1932
ԶԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 2,50 Ս. Գ.

Բ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 21 (598)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՅՈ՛ ԵՐԹԱՍ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳ

Անթիլիասի Կաթողիկոսարանին մէջ երկու շաբաթ առաջ գումարւող Եպիսկոպոսական Ժողովի որոշումները առեն մը գաղտնի պահուելէ վերջ, վերջապէս ժողովուրդի լայն խաւերուն սեփականութիւնը դարձան։ Դեռ կան կարգ մը հարցեր և որոշումներ, որոնք Եպիսկոպոսական Ժողովի օրակարգի նիւթ դարձան, կը պահուին գաղտնի։ Բայց պաշտօնական հաղորդագրութեամբ մը մամուլին հաղորդուածներն ալ կը բաւեն զարհուրանք և ըմբոստացում պատճառելու իւրաքանչիւր լրջախոհ և օրէնքի ու Սահմանադրութեան գիտակցութիւնը ունեցող ազգայինին։

Կը կարծուէր որ Եպիսկոպոսական Ժողովը առաւելապէս պիտի հետաքրքրուի և պիտի զբաղի իր իրաւասութեան սահմաններուն մէջ ինկող լոկ եկեղեցական խնդիրներով և պիտի քննէ Ազգային Համագումարի տուած որոշումներուն մինչև այսօր յետաձգման պատճառները, անմիջական կարգադրութիւններ ընելու համար։ Սակայն դժբաղդաբար բոլորովին հակառակը պատահեցաւ։ Անթիլիասի Եպիսկոպոսական Ժողովը զբաղեցաւ այն տեսակ հարցերով և տուաւ որոշումներ, որոնք տարի մը առաջ, Հալէպի մէջ գումարուող Ազգային Համագումարի օրակարգին վրայ գրուած և մշակուած են։ Կրթական, ամուսնական և թեմերու փոփոխութեան խնդիրներ, որոնք Եպիսկոպոսական Ժողովի օրակարգին նիւթ ծառայած են և նոյն իսկ «լուծուած» այդ ժողովին կողմէ, բոլորովին դուրս կը մնան եկեղեցական և զուտ կուսակրօններէ բաղկացած ժողովի մը իրաւասութեան սահմաններէն։ Մեր Ազգային օրէնքը՝ Սահմանադրութիւնը, եկեղեցականները կը զրկէ նման ինքնիշխան և ինքնագլուխ յանդգնութիւններէ ու աստուածպետական լիազօրութիւններէ։ Նման քայլ մը, ոչ միայն պիտի գար հիմէն կործանելու Ազգային Սահմանադրութիւնը, այլ մեր բոլոր ժողովրդապետական սկզբունքները, որոնց վրայ հիմնուած է մեր եկեղեցին և կրօնը։

Անթիլիասի ժողովին տուած որոշումները շատ աւելի հեռուները կ'երթայ սակայն, քան Սահմանադրութեան անտեսումը կամ բռնաբարումը։ Ան կը խախտէ քրիստոնէական սկզբնաղբիւրէն աւանդուած մեր եկեղեցւոյն կազմական սկզբունքները։

Հայ եկեղեցւոյն արժէքը, մեծութիւնը և ինքնուրոյնութիւնը եղած է ան բանին մէջ, որ ան հաւասարապէս ընդունեցր է կրօնականի եւ աշխարհականի մասնակցութիւնը իր կազմակերպութիւններու մէջ։ Հռովմէական եկեղեցւոյ աստուածպետականութիւնը երբեք չէ ընդունուեր հայերու մէջ։ Փաստ՝ Աթոռակից Կաթողիկոսի ընտրութիւնը։ Մեծամասնութեամբ աշխարհականներէ բաղկացած Ազգային Համագումարը, ահագին ոգեւորութեամբ «ի ձայն փողոյ, սրնգի, տաւիղի» և տեղն է աւելցնել... «պէսպէս նուագարանաց» պարտականութիւններ յանձն առաւ կամ յանձնեց, խոստումներ տուաւ և առաւ և ի վերայ ամենայն բարեաց սուաւ մեզի նաև միաձայնութեամբ ընտրուած Կաթողիկոս մը։ Նորընտիր Կաթողիկոսը Համագումարի առջև ուխտ ըրաւ և երդուընցաւ հաւատարիմ մնալ Ազգային Սահմանադրութեան և մեր ժողովրդավար սկզբունքներուն։ Խոստացաւ տառացիօրէն գործադրել Համագումարի տուած որոշումները և մինչև վեց ամիս տրուած որոշումներուն չգործադրուած պարագային ժողովի հրաւիրել համագումարը։

Ձերկարենք, բոլորին ծանօթ մանրամասնութիւնները։

Ո՞ւր են սակայն այդ Համագումարի անդամները, որոնք ժողովը օրինականացնելու համար ամէն միջոցի դիմեցին և դուռնէ դուռ ինկան։ Ի՞նչ կը մտածեն Եպիսկոպոսական Ժողովի տուած որոշումներու մասին։ Պիտի հանդուրժե՞ն այսքան համարձակ օրինազանցութեան մը։ Դժբաղդաբար ցարդ բողոքի ոչ մէկ ձայն բարձրացուցին անոնք։ Արդեօք չանդրադարձա՞ն կատարուած դէպքին և իրենց ուղղուած արհամարհանքին։ Ո՞ւր մնացին դեռ տարի մը առաջ իրենց տուած որոշումները։ Միթէ՞ քանի մը փարթամ սեղաններու, փայլուն ճառերու և այդ բոլորին հետ Կաթողիկոսական ընտրութիւն մը օրինականացնելու մտահոգութի՞ւնն էր որ զիրենք Լիբանանի և Սուրիոյ բոլոր շրջաններէն Հալէպ հաւաքեց։

Եթէ այդպէս է, աւա՜ղ քեզ հայ ժողովուրդ....

Իսկ եթէ Ազգային Համագումարի անդամները դեռ ունին գիտակցութիւնը իրենց կոչումին ու պատասխանատուութեանց և նախանձախնդիր են մեր եկեղեցիի ու ժողովուրդի իրաւաց պաշտպանութեան և աւանդութեանց անաղարտ պահպանման, օր առաջ պէտք է բարձրացնեն իրենց բողոքի ձայնը և արժեցնեն իրենց գոյութիւնը։

Ազգային Սահմանադրութեան ոտնայարումը կամ անոր հիմին ուղղուած այս հարուածը կ'անդամահատէ մեր ժողովուրդը և կը փըճացնէ տոկունութեան և դիմադրութեան բոլոր ուժերը այն վտանգներուն դէմ, որոնք ամէն կողմէ և ամէն ձևի տակ կ'սպառնան մեր գոյութեան, կ'ուզեն աղճատել և անճանաչելի դարձնել մեզ, կը ձըգտին եղծանել մեր դարաւոր առաքինութիւններն ու բարքերը։ «Կիրակնօրեայ»ի պատմութիւնը սկիզբն է այդ ձեռնարկին....

Սպասելով հանդերձ ազգային համագումարի անդամներուն պատասխանին և անմիջական ձեռնարկներուն, մենք հանգամանօքէն պիտի քննենք Եպիսկոպոսական ժողովի տուած որոշումները և ցոյց պիտի տանք գործուած հակասահմանադրական արարքները։

ՏՆԿԱՐԱՆ ԱԶԳԵՐԻ

Գրեց՝ Ա. ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ

I

Մեր հայրենիքն է ան, Հայոց աշխարհը, «ազգերի տնկարան»։

Երկու բառ միայն, երկու շանթօղ կայծակներ որոնք առեւ անգթօրէն մեր ճակատը մրկող, երկու թունաւոր իժեր մեր ցեղային գոյութեան պլլուած, որոնց մանր օղակների մէջ մեր բախտը գալարւում է առասպելական Լաօկօոնի պէս։

Մարդկային լեզուն քիչ անգամ երկու թշուառ բառերի մէջ կարողացել է խտացնել մի ամբողջ ժողովուրդի պատմական անհեղ ողբերգութիւն, ինչպէս տառապանքի մի յանձածաւալ գետ, որ սղմւում է մայրոտ կիրճերի մէջ։

Արդարև մեր անցեալի ամենէն աղէտաւոր, ամենէն եղերական շրջաններն են հրէշների պէս մրափում այդ երկու բառերի մէջ. չարժի՛ր, և սարսռեցուցիչ տեսիլքներ կը յաջորդեն իրար։

Մարդ ենք, փառքի ու գեղեցկութեան ծարաւի հոգի ունինք։ Նկուն, իրաւազուրկ վիճակում իսկ այդ անորոշ իղձը, որ ցեղային մշուշապատ ինքնասիրութիւն է, մի քիչ զօրութեան, մի քիչ քաղցրութեան ու երևակայութիւնը մի քիչ թռիչքի պէտք ունի, ինչպէս ներքնայարկի մէջ ծլած ծաղիկը արևի շողի։ Ու փրփեցինք մեր հայրենիքից դուրս հոչակ հանած մեր արիւնակիցների փայլուն անունները։ Հպարտ եղանք երբ մեր հաւաքական իմացականութիւնն ու ճարտարութիւնը, մեր հզօր, բազմաքանքար անհատականութիւնն օտար, անհարազատ երկինքների տակ արևի պէս շողշողաց և աշխարհ զարմացրեց։ Եւ որքան մեծ էր օտարասպաս հայի գործը, հմայքն ու անունը, նոյնքան մեր ազգ. պարծանքի զգացումը յորդուն ու սրտապարար իզաւ։

Արգահատելի, ողբալի պատրանք, որ չարախինդ վհուկի պէս մեզ մոլորանքի մատնեց։ Չփնտռեցինք ծագումը երեւոյթի, տառապանք ապրած հայերը մեռան, փոշիացան, նոր սերունդներն կեանքի սիրով լի եւ ցաւերի առջեւ ըմբոստ, պատմութեան կակուղ ու հեշտալի շոյանքն ընդունեցին վասնզի երէկի ամենադաժան արհաւիրքն վաղուան թոռների շրթներին ժամանցի անմեղ հեքեաթն է։

Մարդկային է այս։

Մոռացանք թէ դժնդակ պարագաներում ցեղի այս կամ այն հատուածը արմատախիլ եղած՝ ճամբորդի գաւազանը ձեռք առած՝ ելաւ ասպնջականութիւն փնտռելու աստանդական ու անբուն։ Մոռացանք հարիւր հազարներով մայր երկրից դուրս չպրտուած հայ զանգուածների ապրած աւերն ու սարսափները, մոռացանք որբացած հայ հոգի հեկայ ու աղիկտուր հառաչանքն, մոռացանք, որ ամէն մի գաղթ ազգի մէջքն է կոտրել՝ պաղ, անծուխ օջախների եզրին կծկուած թողնելով անճար ու դալուկ բեկորներ միայն։

Մոռացանք եւ գոհացանք հեռուներից լսուող շլացուցիչ անուններով, վասնզի մեր արիւնից էին։ Ո՛վ թշուառ մոռացութի՛ւն, որ մեր պատմութեան զարհուրանքը սնամէջ փառքի, եւ մեր անհնարին բեկումը ազգերին սատառութեան հնձանների լիութեանը ծառայեց։

Տակաւին դպրոցական նստարանի վրայ մեզ ասացին մեր «ազգային փառքի» մեծութիւնը։

Զմեղադրենք մեզ չափէն աւելի։ Մանուկ հայրենասէրներ հերոսական ու առասպելականը փնտռող վառ երեւակայութեամբ, ինչպէս չոգեւորուել, չը յափշտակուել, որ աշխարհի մեծագոյն կայսրութիւնից մէկի՝ Բիւզանդիայի գահի վրայ տասն և երկու հայազգի վեհապետներ բազմեցին տիեզերակալ ու մեծացած։ Ի՜նչ փառապանծ անուններ՝ Մօրիկ, Լևոն Հայկազն, Լևոն Իմաստասէր, Յովհաննէս Զմշկիկ, Վասիլ... եւ քանի՜ ուրիշներ, որոնք Բիւզանդական կայսրութեան զօրութիւնն ու մեծութիւնն ապահովեցին ամբողջ երկու դար, և քանի քանի յաղթական, մեծ հայ զօրավարներ իրենց գործակից իրենց հայ գնդերով ու բանակներով։

Առանց ազգ. սնապարծութեան մէջ ընկնելու՝ կարելի է հաւաստել, որ Բիւզանդական կոչուած կայսրութիւնը հայ ժողովուրդին է պարտական ո՛չ միայն երկու հարիւր տարիների իր փայլուն շրջանը, այլ եւ իր հետագայ գոյութիւնը, որ ոչ այլ ինչ էր, թէ ոչ հայերի ձեռքով ամբարուած եռանդի, տնտեսութեան ու զօրութեան դանդաղ վատնումը։

Ինչո՞ւ միայն Բիւզանդիոն... Հապա մեր օրերի նոր Բիւզանդիոնը Ռուսիան որ կրօնի, եկեղեցու եւ քաղաքակրթութեան հետ Ոսկեղջիւրի Թագուհուց տարաւ նաեւ հայկական շինարար ոգու աւանդութիւնները։

Ի՜նչ չքեղ, ի՜նչ հերոսական հայ անուններ այստեղ եւս, ցարական գահին ի սպաս, Լօրիս-Մելիքով, Լազարև, Շելկովնիկով, Բեհբութով եւ քանի ուրիշներ, ամէնքը յաղթական, անզուգական զօրավարներ եւ յաճախ նաեւ պետական գործիչներ, որոնք Ցարական Ռուսիոյ փառքին, ծաւալման եւ մեծութեան ծառայեցին՝ անզգուշ արիութեամբ եւ հաւատարմութեամբ։ Եւ Կովկասեան Հայաստանում և (Ռուսիա կամ արտասահմանում) ո՞ր քիչ ու շատ կարգացած հայի բնակարանը զարդարուած չէր հայ ազգի այդ զինուորականների պատկերներով։ Ո՞ր հայ դպրոցականը չէր սերտել նրանց անունները ցեղային հպարտութեամբ։

Այո՛, իրաւունք ունէինք բոլոր այդ պատմական խոշոր անձնաւորութիւնների մէջ մեր ցեղային հանճարի անսովոր քոնկումը տեսնել, բայց ի՜նչ արժէք այդ փոքրիկ բարոյական սփոփանքը այն դառն ու խաբանիչ գիտակցութեան առջև, թէ բոլոր այդ ծիրանածին հայ կայսրերը, բոլոր օտարասպաս զօրականները ոչինչ եղած են իրենց ծնող երկրի, իրենց հեռաւոր հայրենիքի—Հայաստանի—համար։ Մեր պատմութիւնը չեղուել է իր ճամբից։

* *

Ինչո՞ւ չշարունակել, կանգ առնենք այստեղ։ Հայ գաղթականութիւնների պատմութիւն չեմ գրում, այլ ցաւոտ փաստեր եւ աւելի ցաւագին խոհեր։

Դարերի ընթացքին մեր հայրենիքի հետ շփումի մտած ո՞ր ազգը, ո՞ր պետութիւնը մեր արիւնով չպարարտացաւ և մեր ցեղային կարողութիւններով չլիացաւ իր երկրի բարօրութեան ու մեծութեան համար։ Մահմեդական ու քրիստոնեայ ժողովուրդներ մեր մեծ բեկումների օրերին համահաւասար եռանդով մեր միսերը բզքտեցին քաղցած անգղերի կատաղութիւնով ինչպէս այսօր։ Արեւելքում Արաբիա, Թուրքիա և Պարսկաստան, Արեւմուտքում Ցունաստանից ու Բալքաններից սկսած դէպի Միջին Եւրոպա, Հունգարիա, Լեհաստան մինչև Դանուբի ու Դոնի ափերը քանի՛ հարիւր հազար հայեր են լուծուել ու փոշիացել անհետ։

Անցեալներր Բուլղար մի բարեկամս, որ միաժամանակ հմուտ պատմաբան է, զարմանքով ասում էր, թէ անհնարին է Բալքան ժողովուրդների և Միջին Եւրոպայի պատմութիւնը գրել առանց հիմնաւորապէս ուսումնասիրելու այդ շրջանների հայ գաղութային և կառավարական շարժումները։

— Երեւակայեցէ՛ք,— աւելացրեց խօսակիցս,—մեր բուլղար մեծագոյն թագաւորը՝ Սամուէլ դուրսէն է գալիս, որ հայ է։

— Գիտեմ,— ասացի,— մեր պատմիչ Ստեփաննոս Ասողիկն է այդ վկայում։

— Եւ այդ հայազգի ցարը,— շարունակեց նա— ի՜նչ փառաւոր կռիւ էր մղել բիւզանդական կայսրութեան դէմ։

— Վասիլ Բ.ի դէմ,— ասացի,—նա էլ հայ...

Բուլղար բարեկամս գլուխն օրօրեց։

— Անօրինակ ժողովուրդ էք, դուք հայերդ։

— Ուզում էք ասել առեղծուածական. մեր այսօրուայ վիճակին նայեցէք։

— Այո՛, իր ն.... առեղծուածական...

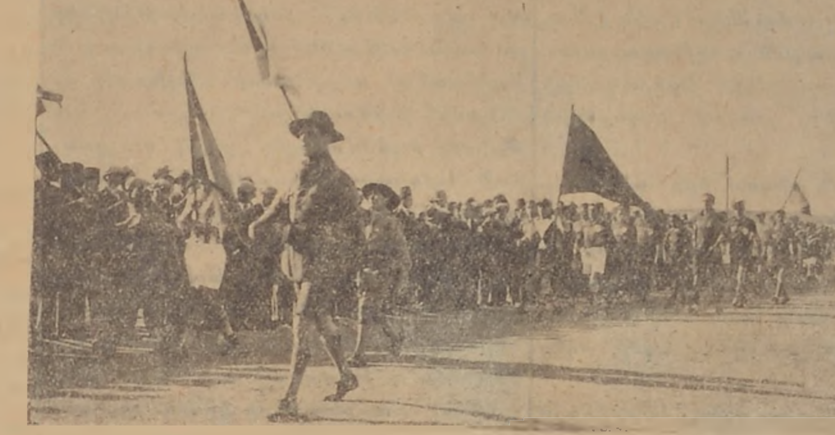

Հ. Մ. Ը. Մ.ի բոլոր խումբերը կը պատրաստուին տողանցքի

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Հալէպի եւ Դամասկոսի Ա. խումբերը

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԱԽՈՅԵԱՆԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԲՈՒՌՆ ՑՈՅՑԵՐ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՇԱՀԻ ՍՈՒՐԻՈՅ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս գրած էինք, Զատկի առթիւ, Հ. Մ. Ը. Մ.ի Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ֆութպոլի խումբերը հանդիպում ունեցան Հալէպի մէջ, միջմասնաճիւղային մրցումներ կատարելու համար: Շաբաթ օրուընէ արդէն Դամասկոսի, Պէյրութի, Զահլէի, Պալպէքի, Թրիպոլիի, Լաթաքիոյ եւ Ալէքսանտրէթի խումբերը հասած էին Հալէպ եւ արժանացած Հալէպի մասնաճիւղի սիրալիր ընդունելութեան։

Կիրակի օր սկսան մրցումները Հ. Մ. Ը. Մ.ի դաշտին վրայ։ Հազարաւոր բազմութիւն մը խռնուած էր դաշտին շուրջը եւ տիրեր աննախընթաց խանդավառութիւն։ Ա. խաղը տեղի ունեցաւ Զահլէ-Պալպէք միացեալ խումբերու եւ Ալէքսանտրէթի միջեւ եւ վերջացաւ 0ի դէմ 0ով: Երկրորդ խաղը Լաթաքիոյ եւ Թրիպոլիի խումբերուն միջեւ տեղի ունեցաւ եւ Լաթաքիան յաղթեց 4 կօլով: Կիրակի օրուան վերջին մրցումը տեղի ունեցաւ Հալէպի եւ Դամասկոսի խումբերուն միջեւ։ Բոլոր խումբերը, Ցուցախումբի առաջնորդութեամբ փառաւոր տողանցք մը կատարելէ վերջ, ժողովրդական բուռն ցոյցերու եւ համակրական ծափերու տեղատարափին տակ դաշտ իջան մեր մարզիկները: 1ի դէմ 2ով յաղթեց Դամասկոսի խումբը։

Երկուշաբթի օր, կէսօրէ առաջ Ալէքսանտրէթ եւ Զահլէ-Պալպէք շարունակեցին իրենց մրցումը եւ վերջինները յաղթական հանդիսացան, որմէ վերջ երկրորդ ախոյեանական մրցումը տեղի ունեցաւ Լաթաքիոյ եւ Զահլէի խումբերուն միջեւ որ շահեցաւ Լաթաքիան։

Ամենավերջը տեղի ունեցաւ բուն ախոյեանական մրցումը Պէյրութի եւ Դամասկոսի խումբերուն միջեւ: Հրաշալի եւ կանոնաւոր խաղարկութենէ մը վերջ Դամասկոս 0ի դէմ 3ով յաղթական ելաւ։

Մանրամասնութիւնք վերջը.

ՀՆԱՐԱՒՈ՞Ր Է ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՋՆՋԵԼ

Բ.

Բարբարոսական այն պատերազմները, որոնք պատճառ եղած են բարոյականութեան յետադիմութեան կրնան հակազդել, եթէ բարոյական կեանքը առողջ ու կենսունակ է։

Հոլանտացի համբաւաւոր իրաւագէտ Hugo Grotius իր հրատարակած et Jure Belle et Pacis անուն գրքով կը մխտէր տիեզերական խաղաղութեան գաղափարականին իրականացումը, կը հաստատէր միայն ծայրայեղութեանց սահմանումի ըսել յանձնարարելով յաղթականներու —«մինչև հոս, ասկէ անդին, ոչ»։ Իրաւագէտը կը վերջացնէ իր գրքոյկը ստոյիկեաններու «Բնութեան Օրէնքի» վարդապետութիւն, ներկայացնելով պատերազմի օրէնքներուն բարեփոխման մէջ, ինչպէս ու Ստոյիկեանք իրենց այդ օրէնքը Հռովմէական քաղաքային օրէնքին բարեկարգումի իբր միջոց գործածեցին։

Hugo Grotiusի տեսութիւնը խոր ազդեցութիւն մը գործեց մարդասէրներու վրայ. այդ թուականէն սկսեալ պատերազմի մարդկայնացման նոր դարագլուխ մը բացաւ։ «Միջազգային օրէնքը բարեփոխուեցաւ։

Անոր գաղափարականը, կըսէ Dr. Andrew իրեն ճամբան հարթեց օրէնքներու դրութեանց, դասախօսութեանց վրայ։ «Ծեղերու և սերունդներու հոլովումով մարդիկ պիտի նկատեն պատերազմը մի անօգուտ երազ. և ապագայ սերունդները պիտի նային անոր իբր մի ոճիր»։

Վերածնունդէն և բարեկարգութենէն ետք եկաւ անհատական խղճմտանքի հեղինակութիւնը բարոյական իրաւ և անիրաւի կալուածին մէջ. յետոյ ազգերս մը ընկերութեան կանոններէն դէպի անգէտ օրէնքը ընութեան, որուն յաջորդեց 18րդ դարու խորհողութիւ-

նը, ինչ որ ճամբան հարթեց Ֆրանսական մեծ յեղափոխութեան»։

Մարդկութեան բարոյական բարեշրջումի բովանդակ պատմութեան մէջ չկայ գլուխ մը որ ա՛յնքան յատակօրէն պարզէ բարոյական շարժումներուն վերելքը դէպի քաղաքակրթութիւն, որքան այն՝ որ Ափրիկէի գերեվաճառութեան սկզբնաւորութեան՝ անոր վերջնական ջնջման պատմութիւնը կը պատկերացնէ։

Մէկ երկու դար առաջ արեւմտեան քրիստոնէութիւնը խղճմտանք չունէր Ափրիկէի գերեվաճառութեան նկատմամբ։ Եղիսաբեթ Թագուհիին օրով Sir John Hokins գերեվաճառութեան ծրագիրը մշակեց, ե՛ սորվեցուց ե՛ օրինականացուց։ Նոյնը կ'նէին գրեթէ արեւմտեան բոլոր քրիստոնեաները։

Գերեվաճառութեան ջնջման շարժումը ընկերային ու բարոյական կեանքի կարեւորագոյն շարժումներէն մին է Անգլիոյ և անգլիական գաղթավայրերու մէջ 18-19 դարու մէջ։ Երերականքի Quakers առաջին անգամ բողոքեցին անոր դէմ։

Եկեղեցիներն անգամ իբր անճաւատարիմ կը դատապարտէին գերեվաճառութեան ջնջման կուսակիցները, և ձոլեաանդ ու վատ անունով կ'որակէին, մինչեւ որ սուր հանգամանք մ'առնելով վերջ իվերջոյ պատերազմի մղեց զանոնք։

Կարեւորը Հարաւային Ամերիկայի ըմբոստութիւնը չէ սակայն, այլ մանաւա՛նդ Հիւսիսայիններուն խղճմտանքին ըմբոստացումը։ Եթէ հիւսիսի մէջ խղճմտանքի ըմբոստացում չըլլար, հարաւային մէջ գերեվաճառութեան պաշտպաններն պիտի չըմբոստանային։

Uoses Stuart աստուածաբանութեան փրոֆէսոր մը գերեվաճառութիւնը արդարացուց նոր կտակարանէն։

Dartmouth գոլէճի նախագահը կը պնդէր թէ՝ գերութիւնը աստուածային հաստատութիւն մ'է, բնական օրէնքի համաձայն։ Վերմոնթի եպիսկոպոսը Hopkins գերութեան ջերմ պաշտպան էր։

Մարդկութեան արդի հաշուանդամ եւ յիմարներու հանդէպ ցոյց տուած խնամքը բաղդատմամբ դար մ'առաջ ալ րուած հոգածութեան, նկատելի բարոյական յառաջդիմութիւն մ'է։

Շատ չէ գրեթէ դար մ'առաջ ինչպէս Անգլիոյ՝ նմանապէս բոլոր Եւրոպական երկիրներու մէջ, խելագարներն ու հաշմանդամներն ժողովուրդին կը ներկայացուէին պարզապէս զուարճանալու համար։

Անդամալոյծ կամ սապատով մարդու մը մուտքը հանրային ու է հաւաքավայրերու մէջ՝ բաւական էր հանդիսականներու խնդուքին նշաւակ դարձնելու, կ'ըսէ David Blesco, «սակայն ներկայ դարու մէջ ֆիզիքական թերութեանց համար մարդ չի ծաղրուիր»։

Ոճրագործին ձեռքերը, ոտքերը, լեզուն, աչքերը, ականջները, շրթունքները, գանկամաշկը գազանային բարբարոսութեամբ մէկիկ մէկիկ կը հանուէին մտաւորապէս քանիհինգ տարի առաջ՝ Տարսոնի Ամերիկեան Գոլէճի պատմագէտ նախագահը, հայ ուսանողներու ներկայութեան տուած էր պատմական դասախօսութեան մը առթիւ՝ կը յիշէր 150 տարի առաջ՝ եւրոպական զօրավարներու պատերազմի դաշտին վրայ՝ զինուորներու որովայնը պատռելը անխիղճ անհոգութեամբ մը, պարզապէս տաքցնելու համար իրենց մսած ոտքերը։

Անգլիոյ Հանրի Ը.ի ժամանակ 70,000 գլխատութիւն տեղի ունեցած է։

Կէյյոմ Գ.ի ժամանակ՝ օրէնքին մէջ երբեք՝ խիղճ չկար։

Իսկ այսօր՝ զգաստարաններու նպատակը անձնապաշտպանութիւնը մշակել է։ Ընկերային խղճմտանքին սրբագործումը։ Սուսերամարտութեան, խաղամոլութեան, վիճականութեան, թունաւոր ըմպելիներու նկատմամբ գաղափար և զգացումները շատ փոխուած են։

Այսօր բոլոր Անգլօ-Սաքսոն երկիրներու մէջ սուսերամարտութիւնը դատապարտուած է հանրային խղճմտանքին առջև, և արգիլուած օրէնքով։ Միացեալ Նահանգաց մէջ վիճականութիւնը՝ պատուաւոր դասակարգէն ոճրային ձեռնարկներու հակամէտ դասակարգին փոխանցուած է։

Այսօր իրականացաւ Dr. Andrew-ի մարգարէութիւնը 3 տարի անցնելէ ետք։ Ցիտուն և երկու մեծ ու փոքր ազգեր միաձայն յայտարարեցին «պատերազմը ոճիր է»։

Ժընէվի 1864ի Մարգասէր Ուխտը, Կարմիր Խաչի ընկերակցութիւնները, Լահէյի Վեհաժողովը, Ազգաժողովը և այլ բազմաթիւ ընկերակցութիւններ լուսաբանութիւններն են տիեզերական խղճմտանքի զարթնումին։ Աշխարհի ամենամեծ շարժումներու կեդրոնը արթնցող խղճմտանքին շուրջ կը դառնան։ Ամենանշանաւոր վէպերու առանցքը խիղճն է:

Ստոյգ է, ընդհանուր պատերազմէ ետք՝ իրաւունք ունինք խորհելու բարոյական ընդհանուր հակազդեցութիւններու վրայ։ Սակայն Վիլսոններ և Գրիաններ — խաղաղութեան այս ներշնչեալ առաքեալները կըմեռնին, սակայն անոնց գաղափարականները կը վերապրին: Անոնք դեռ կ'ոգեգոչեն խաղաղութիւնը և իրենց գերեզմաններէն «կեցցէ համաշխարհային խաղաղութիւն, Անկցի պատերազմը», կ'աղաղակեն։ Տիեզերական գաղափարականին իրականացման համար նոր հերոսներ պիտի յառնեն: Գաղափարը կը վերապրի։ Պատերազմը ոչ միայն պիտի մարդկայնանայ՝ այլ «պիտի ջնջուի» իսպառ։ Միջազգային վէճերը պիտի կ'արգադրուին ազգամիջեան վէճերու նման։ Վասն զի բոլոր ուժերու և շարժումներու գլուխը կը կանգնի և պիտի կանգնի միայն տիեզերական արթնցող խղճմտանքը։

Գերեվաճառութեան հարցի նման, պատերազմի հարցն ալ ծագումով բարոյական է, և աշխարհ խաղաղութիւն պիտի չտեսնէ մինչեւ որ ճղճմտանքի պահանջումներուն համաձայն չկարգադրուի պատերազմի հարցը՝ գերեվաճառութեան հարցին նման։

Չկայ դժնդակ բան մը մարդասէրներու համար, որքան տեսնել ընկերութեան նուաճումներուն և յառաջդիմական վերելքին յապաղումը։ Դիւրին չէ Վարդաններու, Սահակներու, Գրիաններու, Վիլսոններու համար բարի սերմեր ցանել այսօր և անմիջապէս հունձը տեսնել՝ վաղը։ Մարդիկ սովոր են ժամանակամիջոցը կրճատելու։ Սակայն՝ ոչխաթ իւրերու արժէքը բարձրանայ, այնքան կը յամենայ անոր սերմանումին եւ արդիւնքին միջեւ եղող ժամանակամիջոցները։

Սունկեր կան, որոնք մէկ գիշերուան մէջ կը հասուննան, և ճանճեր՝ որոնք մէկ օրուան մէջ կը ծնին, կ'աճին, կը բազմանան ու կը մեռնին։ Սակայն ընկուզենիի մը, մարդու մը կատարելագործութեան համար տարիներ սպասել պէտք է։

Խաղաղութիւնը կամ արդարութիւնը ա՛յնքան մեծ է և արժէքը ա՛յնքան բարձր որ որոնց ողջագուրման համար տարիներ պէտք է սպասել։ Ինչպէս քաղաքականութեան՝ նմանապէս բարոյական յաղթանակին համար ալ կայ պատուիրան օրէնք մը։

Չկայ վայրկենական ազատութիւն, իմաստութիւն, գեղեցկութիւն, կրօնք, խաղաղութիւն։ Հին փիլիսոփայութիւնը, հին գիտութիւնը, հին երկրագործութիւնը, հին գիտութիւնը, հին քիմիաբանութիւնը, հին աստղագիտութիւնը, հին կառավարական ձեւեր յաղթուած են երբեմն ուղղիղ՝ սակայն յաճախ բեկեալ գիծի վրայ: Չի գաղափարական ճշմարիտ քաղաքակրթութիւնը կ'առաջանայ յաճախ կոր կամ բեկեալ գիծի վրայ։ Քաղաքակրթական յառաջդիմութեան երկ աչափութեան մէջ ուղիղ գիծ չկայ։

Անձնակեդրոն սէրը կը ձգտի թափանցել ցեղի շրջանակի մէջ, ճշմարտութիւնը պիտի փոխակերպուի զգացումի, զգացումը պիտի ծաղկի գործնականանայ, կրօնքը պիտի ընդլայնի քաղցրանայ իր իմաստութեան մէջ:

Զինաթափութեան, իրաւախոհութեան և խաղաղութեան բառերը եթէ այսօր կը հեգուին ու երբեմն ալ կը հեգնուին՝ վաղուան իրողութիւն պիտի ըլլան, այն ատեն մարդկութիւնը պիտի գոչէ բարձրաղաղակ Քոավիէի հետ՝ What a beautiful morning this is! «Ի՜նչ գեղեցիկ առաւօտ է այսօր»։

(Վերջ) Հ. Ց. Ցակոբեան

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ
ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՅՑ

Երրորդ. Ժողովը իր չորրորդ նիստին մէջ զբաղեցաւ Ազգ. և Կրօնական կրթութեան վերաբերեալ խնդիրներով։

Բոլոր Թեմերու մէջ Նախակրթութեան միօրինակ Ծրագիրի գործադրութիւնը ապահովելու համար երկար խորհրդակցեցաւ։ Նկատելով որ հերու, Հալէպի Պատգամաւորական Ժողովին մէջ Կրթական Ցանձնախումբ մըն ալ կազմուած էր այդ նպատակով, որոնց յիշեալ Ցանձնախումբին միջոցաւ՝ Լիբանանի և Հալէպի և ուրիշ Թեմերուն մէջ պատրաստուած և գործադրուած Ծրագիրները միացնել և միօրինակ Ծրագիր մը պատրաստելով գործադրութեան դնել, եթէ կարելի ըլլայ, 1932 Սեպտ.էն սկսեալ բոլոր Թեմերու Ազգ. Վարժարաններուն մէջ։

Ասկէ զատ որոշուեցաւ (1) Ազգ. Վարժարաններու մէջ տեղ տեղ զատուցուցէն վերցուած Կրօնի դասերը պարտաւորիչ ընել, և շաբաթական առնուազն 2 ժամ յատկացնել Կրօնի դասերուն: (2) Կրօնի դասը յանձնել ո՛րքան հնար է կարող քահանաներու և ձեռնհաս ուսուցիչներու։ (3) Հարկ եղած կարգադրութիւններն ընել որպէսզի ուսանողները իրենց ուսուցիչներուն հետ միասին Եկեղեցի յաճախեն։ Որոշուեցաւ նմանապէս որ եկեղեցւոյ սնտուկին հասոյթները այնպիսի համեմատութեամբ 'ատակարարուին որպէս զի ոչ Եկեղեցին զրկուի իր պայծառութեան համար անհրաժեշտ եղող գումարէն, և ո՛չ Թաղին աղքատ իրկեռ ուսանողութիւնը՝ Եկեղեցւոյ միջոցաւ իրենց տրուելիք կրթութեան բարիքներէն։ Ազգային Վարժարանները պէտք է որ Եկեղեցիի պայծառութեան նպաստեն՝ փոխասաց եւ երգեցիկ սդաֆ հասցնելով եւ ծրամադրելով։

Ազգ. Վարժարաններու ընդհ. հսկողութիւնը Ազգէն ու պետութենէն վըստահուած է Առաջնորդարաններու, և Առաջնորդը ի պաշտօնէ իրաւունք և պարտք ունի այդ հսկողութիւնը կատարելու. սակայն նկատի առնելով Առաջնորդներու յաճախ զբաղեալ վիճակը, որոշուեցաւ որ Կիլիկեան Թեմերու բոլոր Ազգ. Վարժարաններուն վրայ հըսկելու, Ազգ. ու Կրօն ուսմանց կանոնաւոր աւանդումը և միօրինակ Ծրագիրի գործադրութիւնը դիւրացնելու պաշտօնով կրթական քննիչ մը Ցանակին Կաթողիկոսարանէն, որքան հնար է շուտով, առ այդ պէտք եղած նիւթական ապահովելով։

Ժողովը զբաղեցաւ նաև Կիրակնօրեայ Դպրոցական խնդրով, և տրուած տեղեկութիւններէն գոհունակութեամբ իմացաւ որ Հալէպի Թեմին մէջ գոհացուցիչ արդիւնքներ ձեռք բերուած են, և վերջերս ձեռնարկուած է կազմակերպել Կիր. Դպրոցներ՝ Դամասկոսի և Լաւոդիկէի Թեմերուն մէջ եւս։ Որոշուեցաւ Լիբանանի եւ Կիպրոսի մէջ ալ անմիջապէս սկսիլ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու հաստատութեան։

Ժողովը նկատի առաւ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու անունին և ուղղութեան մասին ժողովուրդին մէջ շրջող ինչ ինչ թիւրիմացութիւններ փարատելու պէտքը, և որոշեց առաջին յարմար պատեհութեամբ աւելի պատշաճ անուն մը տալ Կիրակնօրեայ Դպրոցներուն։

Եօթներ. Ժողովը իր հինգերորդ նիստը յատկացուց ուսումնասիրելու Հայ Եկեղեցւոյ յարաբերութիւնները (1) Լիբանանի և Սուրիոյ մէջ մեզի դրացի Եկեղեցիներու հոգևոր պետերուն հետ. (2) Հայ յարանուանութեանց հետ. (3) Արտասահմանի Միջեկեղեցական Քրիստոնէաւոր հաստատութեանց հետ, և որոշուեցաւ.

Ա.— Սիրալիր յարաբերութիւն մշակել մեզի դրացի օտար Եկեղեցիներու հոգևոր պետերուն հետ։

Բ.— Նոյնպէս սիրալիր բարեգ յարաբերութիւն մշակել Հայ Կաթոլիկ և Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու հոգևոր պետերուն հետ։ Կաթողիկոսարանին թողուեցաւ պատշաճ դիմումները կատարել՝ Հայց. Եկեղեցւոյ կանոններով արգիլուած պսակներու առթիւ մերթ երևան եկող անպատեհութիւններուն բառնալու մասին։

Գ.— Ժողովին անդամները միաձայնութեամբ գնահատեցին Հ.Բ.Ը. Միութիւնը իբր զուտ ազգային ծառայութեան նուիրուած համազգային հաստատութիւնը որ ինչպէս անցեալին մէջ, նոյնպէս ներկայիս թանկագին օժանդակութիւն կ'ընձեռէ Կիլիկեան Թեմերու կրթական և բարեգործական պէտքերուն։ Ուստի, որոշեցին այսուհետեւ և՛ս աւելի յօժարակամ իրենց աջակցութիւնը բերել Միութեան ծաւալմանը բարգաւաճման, և խնդրեցին որ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանը Միութեան կեդրոնին՝ հաղորդէ իրենց ջերմ զգացմանց անկեղծ հաւաստիքը յանուն իրենց և Թեմերու ժողովուրդին։ Եպիսկ. Ժողովը վստահ է թէ Հ.Բ.Ը. Միութիւնն ալ իր կողմէ նկատի պիտի առնէ Կիլիկիոյ Թեմական Առաջնորդներու թելադրութիւններն ու խորհուրդները՝ իւրաքանչիւր Թեմին նպաստընկալ Վարժարաններուն նպաստից բաշխման և յարակից խնդիրներու կարգադրութեան պահուն։

Ժողովը տեղեկացաւ որ Կաթողիկոսարանը Լաւոդիկէի Թեմին հոգևոր մատակարարութեան ի նպաստ՝ ամսական 30 Սիւր. ոսկիի նպաստ մը յատկացուցած է առժամանակեայ կարգադրութեամբ։ Ցետ քննութեան յարմար դատուեցաւ նոյն կերպով Դամասկոսի Թեմին համար յատկացնել 15 Սիւր. ոսկիի նըպաստ մը։

Ժողովը Եղիշէ Ս.ի՝ երկայացուցած խնդիրները նկատի առաւ և որոշեց.

1.— Խնդրել Կաթողիկոսարանէն շրջաբերականով մը յանձնարարել ծընողքներուն որ նորածին երախաներու մկրտութիւնը՝ անոնց ծնունդէն առ առաւելն 40 օրուան մէջ կատարել տալու հոգածու ըլլան և չձգձգեն ընդերկար։

2.— Խնդրել Ս. Կաթող.էն որ պատժոյ արժանի գտնուած քահանաներու համար ապաշխարութեան յատուկ տեղ մը յատկացնէ։

3.—Եկեղեցւոյ բեմը զօրացնելու համար, յարմար դատուեցաւ որ առաջնորդները առ այժմ օգտուին քարոզելու կարող քահանաներէն և կամ պարզ և չինիչ քարոզներու ընթերցումը յանձնելով անոնց։

Եպիսկ. Ժողովի վերջին նիւթը յատկացուեցաւ արձանագրութեանց ընթերցումին և ստորագրութեան:

Որոշուեցաւ յաջորդ Եպիսկոպոսական Ժողովը հրաւիրել Այնան։

(ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ)

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՏԵՂԻ Կ'ՈՒՆԵՆԱՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՄԲ

Հեռաձայնային Հաղորդակցութիւնը Խզուած

Պ. ԲՈՆՍՕ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Վերջին պահուն Դամասկոսէն մեր առած տեղեկութեանց համաձայն, մինչեւ կէս օր ամէն բան խաղաղ անցած է. բացի քանի մը աննշան դէպքերէ: Ժողովուրդը ստուար թիւերով կը խուժէ դէպի ընտրատուփերը, նետելու համար իրենց քուէները: Բ. Գօմիսէրութեան բոլոր բարձրաստիճան պաշտօնատարները մեկնած են Դամասկոս։

Մամլոյ տեսչութեան մօտ դիմում կատարելով ուզեցինք տեղեկութիւն առնել Դամասկոսի այսօրուան կացութեան եւ ընտրութեան ընթացքին մասին: Մեզի պաշտօնապէս հաղորդուեցաւ որ խաղաղութիւն կը տիրէ եւ առանց բացառութեան բոլորը կը մասնակցին ընտրութեան: Հեռաձայնային եւ հեռագրային յարաբերութեանց խանգարման համար, մամլոյ դիւանը կը յայտարարէ որ տեղացող անձրեւներու եւ փոթորիկի հետեւանքով յառաջ եկած է այդ խանգարումը:

Ֆրանսական զինուորներ քաղաքի բոլոր մասերը գրաւած են եւ կը հսկեն կարգապահութեան: Բ. Գօմիսէրութիւնը պաշտօնական հաղորդագրութեամբ մը կը յայտարարէ որ զինուորները լոկ կարգապահութեան հսկելու համար դրուած են եւ երբէք չեն խառնուիր ընտրական ազատութեան:

Ժամը 10ին Դամասկոսէն մեկնող վարիչները կը տեղեկացնեն որ հայ Արնուտ եւ հայ Օմարիէ թաղերու մէջ անկարեւոր դէպքեր պատահած են: Ն. Վ. Պ. Բոնսօ եւ զօրավար Ալլէկրինի ժամը 10ին պըտտած են ընտրական բոլոր շրջանները եւ թաղերը ու թելադրած են բոլորովին ազատ ձգել ընտրութիւնը:

Ընտրութիւնները վերջացան ժամը 6ին. արդիւնքը կը հաղորդենք մեր վաղուան թիւով:

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ԽՆԴԻՐՈՅՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Էնկիւրի.— Տարաձայնութիւն կը շրջի թէ հանրային պարտուց պահանջատէրերուն պատուիրակները ընդունելու վրայ են այն առաջարկը զոր թրքական կառավարութիւնը ներկայացուցած էր 500,000 անգլ. ոսկի տարեվճարներով փակելու Հանրային պարտքէն իրեն ինկած բաժինը:

ՔՐՈՅԿԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Սթօքհոլմ.— Այն մասնագէտները որոնք քննեցին Քրոյկէր և Թօլ ընկերութեան գործերը հրատարակեցին նախնական տեղեկագիր մը որով կը յայտնեն թէ «ընկերութիւնը կը գտնուի խախուտ կացութեան մը մէջ. ստոյգ չէ թէ իր առնելիքները գոցեն իր պարտքերը»։

ՀԱՅ ԳԵՂ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ
ԳՐԱԿԱՆ-ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹ
Նուիրուած
ԴԱՆԻԷԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԻ
Դասախօս՝ ՂԱԶԱՐ ՉԱՐԸԳ
Երգ եւ արտասանութիւններ Վարուժանէն
2 ԱՊՐԻԼ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 9ԻՆ
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱԿՈՒՄԲԸ
Անդամներուն 10 ս. դ.
Ոչ-անդամներուն 15 » »

ԱՄԵՐ. ՀԱՄԼ. ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ
Կը բեմադրէ անմահն Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
«ՇՈՂՈՔՈՐԹԸ»
Եւ Ռ. ՊՐԱԿԿՕԻ
«ԼՔՈՒՄԸ»
9 Ապրիլ Շաբաթ երեկոյեան ժամը 8,30ին
WEST-HALLի ՄԷՋ

ՓՐՈՍՓԷՐ ՄԵՐԻՄԷ

ՔԱՐՄԷՆ

Որմէ եզրակացուցի թէ ինքն ալ ինծի պէս ճամբորդ մըն էր, միայն թէ նուազ հնագէտ։

— Բաւական լաւ պիտի գտնէք ասիկա, ըսի իրեն երկարելով իրական Հավանայի գլանիկ մը։

Գլխու թեթեւ խոնարհում մը ըրաւ, վառեց սիկառը իմինէս, ուրիշ գլխու նշանով մըն ալ շնորհակալութիւն յայտնեց, յետոյ սկսաւ ծխել մեծ գոհունակութեան երեւոյթով։

— Ա՜հ, բացագանչեց ան թոյլ տալով որ մուխի առաջին գուլան փախի բերնէն և ռունգերէն. որքան երկար ատենէ ի վեր չէի ծխած։

Սպանիոյ մէջ, տրուած կամ ստացուած սիկառ մը կը հաստատէ հիւրընկալութեան կապը, ինչպէս աղն ու հացը արեւելքի մէջ։ Մարդս ինքզինքը աւելի խօսող ցոյց տուաւ քան ես կը յուսայի։ Թող որ, հակառակ ինքզինքը Մոնթիլլացի ցոյց տալուն, կարծես թէ բաւական գէշ կը ճանչնար երկիրը, նոյնիսկ չէր գիտեր այն գեղեցիկ հովտին անունը՝ ուր կը հանգինք. չէր կրնար ոչ մէկ գիւղ թուել շրջականներէն. վերջապէս, եթէ ինձմով խանգարուած չըլլար, երբեք պիտի չտեսնէր փլատակ պատերուն քով նետուած կղմինտրէ սեղանաչութիւններ (rebords) ու փորագրուած քարերը, ինչպէս խոստովանեցաւ ինք։ Ասոր հակառակ, խիստ վարպետ կ'երեւէր ձի ճանչնալու արուեստին մէջ. քննադատեց իմինս, ինչ որ դժուար չէր։ Ցետոյ ազգաբանութիւնը ըրաւ իրենինին, որ կը սեռէր Գորտուի համբաւաւոր ձիերու ընտանիքէն։

Ազնիւ կենդանի արդարեւ, այնքան տոկուն յոգնութեան՝ որուն կ'ենթարկէր զինք իր տէրը. օր մը մէկ անգամէն երեսուն փարսախ ճամբայ էր կտրած քառասմբակ։ Իր անապարոտ խօսակցութեան մէջտեղ, անծանօթը կանգ առաւ յանկարծ զարմացած՝ ու կարծես բարկանալով ինքիրեն՝ պէտք եղածէն աւելի խօսած ըլլալուն համար։ «Այն է որ, վերսկսաւ ան քիչ մը շփոթած, խիստ ստիպուած էի երթալ Գորտու։ Դատի մը համար կարգ մը թելադրանքներ ունէի ընելիք դատաւորին...» խօսելով, կը դիտէր առաջնորդս, Անթոնիօն որ կը ծռէր գլուխը։

Շուքն ու աղբիւրը զիս այնպէս զուարթացուցին, որ յիշեցի ապուխտի այն քանի մը հրաշալի շերտերը՝ որ Մոնթիլլացի բարեկամներս զետեղած էին առաջնորդիս մախաղին մէջ։ Բերել տուի զանոնք և հրաւիրեցի անծանօթը որ վերցնէ իր բաժինը այդ ափափոյ նախընթրիքէն։ Եթէ երկար ատեն չէր ծխած, ինծի հաւանական թուեցաւ որ ոեւէ բան չէր կերած առնուազն քառասուն ժամէ ի վեր։ Սովալուկ գայլի մը պէս կը լափէր։ Մտածեցի, որ իմ հանդիպումս նախախնամական եղաւ այդ խեղճ սատանին համար։ Այդ միջոցին, առաջնորդս քիչ կ'ուտէր, նաև նուազ կը խմէր ու երբեք չէր խօսէր, մինչդեռ ճամբու սկզբնաւորութենէն ի վեր ինծի յայտնուած էր իբրև աննման շատախօս մը։ Մեր հիւրին ներկայութիւնը կարծես կը ճնշէր զինք և տեսակ մը անվստահութիւն, մէկը միւսէն կը հեռացնէր առանց որ եօ դրապէս գուշակեմ ատոր պատճառը։

Արդէն ապուխտի ու հացի վերջին փշրանքները անհետացած էին և իւրաքանչիւրս ծխած էինք երկրորդ սիկառ մըն ալ: Հրամայեցի առաջնորդիս՝ ձիերուն պախուցը դնել և արդէն հրաժեշտ պիտի առնէի իմ նոր բարեկամէս, երբ այս վերջինը հարցուց, թէ ուր մտադիր էի անցնել գիշերը։

Առանց որ կարենամ ուշադրութիւն դարձնել առաջնորդիս մէկ նշանին, պատասխանեցի թէ Վանթա Տէլ Կէրվօ կ'երթամ:

— Գէ՛շ հանգստավայր ձեզի պէս անձի մը համար, պարոն... Ես ալ հոն կ'երթամ և եթէ կը թոյլատրէք՝ միասին կ'ընենք ճամբանիս:

— Հաճոյքո՛վ, կ'ըսեմ, հեծնելով ձիս։

Առաջնորդս, որ ասպանդակը կը բռնէր, աչքի նոր նըշան մը ըրաւ ինծի։ Ի պատասխան՝ ուսերս թօթուեցի, վստահեցնելու համար զինքը, թէ ես կատարելապէս հանգիստ էի։ Ու ճամբայ ելանք։

Անթոնիոյի խորհրդաւոր նշանները, իր մտատանջութիւնը, անծանօթին փախցուցած քանի մը խօսքերը, մանաւանդ երեսուն փարսախի իր վազքը և ատոր ի բացատրութիւն տուած ոչ-գոհացուցիչ բացատրութիւնը, արդէն իմ կարծիքս շինած էին ճամբու ընկերոջս մասին։ Չէի կասկածեր, թէ գործ ունիմ մաքսանենգի մը, թերեւս աւազակի մը հետ։ Ինծի ի՞նչ, կը մտածէի։ Բաւական ծանօթ եմ սպանիական նկարագրին, որպէսզի վստահ ըլլամ թէ վախնալիք ոչինչ չունիմ մէկէ մը՝ որ կերած և ծխած էր հետս։ Իր ներկայութիւնը անգամ ապահովուած պաշտպանութիւն մըն էր ամէն տեսակի անախորժ հանդիպումի համար։ Մնաց որ, ես խիստ տրամադիր էի գիտնալու թէ ինչ բան է աւազակ մը։

Զայն կարելի չէ տեսնել ամէն օր և տեսակ մը հմայք կայ վտանգաւոր արարածի մը քով գտնուելուն մէջ, մանաւանդ երբ զինք ընտելացած ու հեզ կը գտնես։

Կը յուսայի անծանօթին աստիճանաբար խոստովանութիւններ ընել տալ. և հակառակ առաջնորդիս աչքի քըթթուքներուն, խօսակցութիւնը դարձուցի մեծ ճամբուն վրայ գործող աւազակներուն շուրջ։ Հասկնալի է անշուշտ, որ կը խօսէի մեծ յարգանքով։ Անտալուզիոյ մէջ կար համբաւաւոր աւազակ մը՝ Ժօզէ Մարիա կոչուած, որուն շահատակութիւնները ամենուն բերանն էին։ «Հապա եթէ Ժօզէ Մարինայի՞ն քով եմ» կ'ըսէի ինքնիրենս։

Կը պատմէի այդ հերոսին շուրջ գիտցած գովասանական բոլոր պատմութիւններս և բարձրաձայն կը յայտնէի հիացումս անոր քաջագործութեան և վեհանձնութեան մասին։

— Ժօզէ Մարիան սատա՛կ մըն է լոկ, ըսաւ անծանօթը պաղութեամբ։

«Արդեօք ինքզինքն է որ կը դատէ արդարութեամբ և կամ իր կողմէ ծայրայեղ համեստութիւն մը չէ՞» կը հարցնէի մտովի։ Որովհետեւ, շնորհիւ ճամբու ընկերոջս վրայ կատարած քննութիւններուս, կրցայ իրեն պատշաճեցնել Տօն Ժօզէի յատկանշական մանրամասնութիւնները, որ կարդացած էի Անտալուզիոյ շատ մը քաղաքներուն դռներուն վրայ փակցուած։— Այո՛, նոյն ինքն է։ Խարտեաշ մազեր, կապոյտ աչքեր, մեծ բերան, գեղեցիկ ակռաներ, արծաթէ կոճակներով թաւիշ վերարկու մը, ճերմակ կաշիէ հեւկեր, (guêtres) երասխ ձի մը... Ո՛չ մէկ կասկած. բայց յարգենք իր ծպտումը։

Թարգմ. Վ. ԽԱԺԱԿ

(2)

(Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԻՐԼԱՆՏԱ Կ'ՍՊԱՌՆԱՅ ԱՆԳԼԻՈՅ

Յեղափոխութիւն Ռումանիոյ մէջ

Կ. Պոլիս.— Թերթերը կը հաղորդեն թէ Ռումանիոյ մէջ բնակող ռուս տարագիրները կը խօսին յեղափոխութեան մը մասին որը արագօրէն կը ծաւալի եղեր Ռումանիոյ կարգ մը շրջաններուն մէջ այն պատճառաւ որ սովիէթական կառավարութիւնը որոշած է կարգ մը ագարակատէրեր աքսորել Սիպերիա:

Կ'աւելցուի թէ քանի մը գումարտակ սովիէթական զինուորներ յարած են ապստամբներուն:

Առեւանգումներու համաճարակ Մ. Նահանգներու մէջ

Ուաշինկթըն.— Լինտպէրկի տղուն առեւանգումը որուն հետքը գտնուած չէ տակաւին տարափոխիկ օրինակ հանդիսացաւ: Խորհրդարանի նախկին նախագահին այրին տիկին Ալիս Ռուզվէլթ Լոնկուորթ նամակ մ'ստացաւ որով իրմէ կը պահանջուի 15,000 տոլար: Վախնալով թէ մի գուցէ տիկին Լոնկուորթի աղջիկը առեւանգուի, ոստիկանութիւնը պահակներ դրաւ անոր բնակարանին շուրջը:

Համանման նամակներ ստացած են զաւակ ունեցող երեւելի անձնաւորութիւններ, եւ մանաւանդ Գոնկրէյի երկու անդամներ, սենատոր մը, եւ օտար թերթի թղթակից մը: Քիչ ատենէն ձերբակալութիւններ կատարուելուն կ'սպասուի:

Պ. Թարտիէօ եւ Պ. Մաքտօնալտ պիտի խօսին Եւրոպայի վերաշինութեան մասին

Լոնտոն.— Շարժում մը դէպի Պրիանի խաչալը եղող Եւրոպայի Միացեալ Նահանգներուն գաղափարը եւ դէպի Դանուբեան պետութիւններու տնտեսական միութեան մասին գոյութիւն ունեցող Ֆրանսական ծրագիրս կը գրաւեն այժմ եւրոպական մայրաքաղաքներուն ամենախիստ ուշադրութիւնը։

Պ. Թարտիէօ Լոնտոն կ'սպասուի այս շաբթու վերջերը ուր պիտի տեսակցի Պ. Մաքտօնալտի հետ Չորս պետութեանց խորհրդաժողովէն առաջ։

Կը կարծուի թէ երկու վարչապետները պիտի խորհրդակցին Լոնտոնի խորհրդաժողովին մասին եւ կարելի է որ Սըր Ճօն Սայմըն եւ Պ. Չէմպըրլէյն ներկայ ըլլան սոյն խօսակցութեանց։ (Ռ.Գ.)

Բարիզ.— Քաղաքական շրջանակները մեծ կարեւորութիւն մը կուտան այս շաբթուան վերջերը տեղի ունենալիք Թարտիէօ-Մաքտօնալտ տեսակցութեան։

Պ. Մաքտօնալտին պիտի ընկերակցին Արտաքին Գործոց Նախարար Սըր Ճօն Սայմըն եւ Գանձային նախարար Չէմպըրլէյն:

Դանուպեան Միութեան խնդիրը

Բարիզ.— Վարչապետ Պ. Թարտիէօ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բարիզի իտալ. դեսպան Կոմս Մանձօնիի հետ, Դանուբեան Տնտեսական Միութեան վերաբերեալ ծրագրին շուրջ:

Սոյն տեսակցութենէ ետքը, «Մաթէն» հրատարակեց թէ շուտով պիտի մշակուի բանաձեւ մը որ պիտի արժանանայ թէ Ֆրանսայի եւ թէ ալ Մեծն Բրիտանիոյ հաւանութեան:

Բարիզեան աջակողմեան մամուլը կասկած կը յայտնէ Պ. Մաքտօնալտի հանդէպ։ «Էքօ տը Բարի»ի աշխատակից Բէրթինաքս նայելով Պ. Մաքտօնալտ հաստատ կը պահէ իր գաղափարապաշտութիւնը երբ որ խնդիրը դառնայ միջազգային հարցերու շուրջ:

Դարձեալ Բէրթինաքսի նայելով, Սըր Ճօն Սայմըն խոստացած է, ընդհակառակն, արգելք հանդիսանալ «միջազգային դաշնագիրներու ամէն տեսակ բռնաբարումին»։

«Ֆիկարօ»ն եւս հանրային կարծիքին կը յանձնարարէ զգոյշ կենալ չափազանց լաւատեսութեան մը հանդէպ եւ հարց կը դնէ որ միթէ Պ. Մաքտօնալտը յեղաշրջում մը կրած էր իսկապէս Ֆրանքօ—Անգղիական քաղաքական յարաբերութեանց մասին ունեցած տեսակէտին մէջ:

ԻՐԼԱՆՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

Ցոյցեր Տըպլինի մէջ

Լոնտոն.— Զիրականացան այն երկիւղները որոնց համաձայն խռովութիւններ պիտի ծագէին, Տըպլինի մէջ, 1916ի ապստամբութեան տարեդարձին առթիւ կատարուելիք հանդէսներուն ընթացքին։ Հանրապետական թափօրը քաղաքին մէջէն ընթացաւ կատարեալ կարգապահութեամբ մը։ Հազարաւոր երիտասարդներ մասնակցեցան ցոյցերուն Փանֆարներով որոնք կը նուագէին ապստամբներու «Ո՞վ կը վախնայ 98ին մասին խօսելու» անուն եղանակը։ Ցուցարարները համազգեստ չէին հագած ՚ի բացառեալ իրլանտական հանրապետական բանակին իգական օժանդակ խումբին պատկանող կիներ եւ Ֆիաննայի երկսեռ անդամները։ Կառավարութեան կամ ազգ. բանակին ոչ մէկ անդամը չմասնակցեցաւ թափօրին որու կը հետեւէին մեծ թիւով հանդիսատեսներ։ Երդումը ջնջելու եւ կալուածատէրերու տարեվճարները դադրեցնելու մասին Պ. տը Վալէրայի նախագահութեան տակ գտնուող կառավարութեան կողմէ տրուած որոշումը կրկին կերպով յայտարարուեցաւ Հողային նախարար Պ. Ռըթլէճի կողմէ Գալլինայի մէջ խօսուած ճառի մը միջոցաւ։ (Ռ.Գ.)

Անկլօ-Իտալական միջադէպը

Հռոմ.— Արտաքին Գործոց նախարարութիւնը զեկոյց մը հրատարակեց որով կը հերքէ Պ. Ճիունթայի վերագրուած յայտարարութեան մասին շրջած տարաձայնութիւնները։

Յայտարարուած էր թէ իտալ. պետական դեր. քարտուղար Պ. Ճիունթա Մալթայի Ֆաշիստական հաւաքատեղիին մէջ ճառ մը խօսած էր Մալթայի նախակրթարաններու մէջ իտալերէն լեզուին ջնջման մասին եւ սոյն ճառին մէջ ըսած է եղեր թէ «պէտք չէ որ Անգլիան չուանը շատ քաշէ, եթէ ո՛չ ան կրնայ փրթիլ։ Բոլոր թնդանօթները, բոլոր նաւատորմները եւ տիեզերքի ամբողջ դրամը բանի մը չպիտի ծառայեն արգելք հանդիսանալու համար ազգիմը զարթնումին»։ (Ռ.Գ.)

Մալթա.— Հակառակ իտալ. Արտաքին Գործոց նախարարութեան հերքումին, անգղիական մամուլը կը պնդէ թէ Պ. Ճիունթան արտասանած է բուռն յանդուգն խօսքեր։ «Սըտնէյ Քրօնիքլ» կը պնդէ թէ Պ. Ճիունթա Մալթա հասնելուն պէս յարձակեցաւ իտալական հիւպատոսին եւ Ֆաշիստական տեղական կազմակերպութեան ատենապետին վրայ որովհետեւ անոնք սեւ շապիկ հագած չէին զինքը դիմաւորելու համար շոգենաւ եկած ատեննին։ Հիւպատոսը ջանաց հանդարտեցնել զայն, դիտել տալով իրեն թէ կացութիւնը փափուկ էր. ասոր վրայ Պ. Ճիունթա աղաղակեց բարձրաձայն. «Դուք ոչխարներ, չեմ ուզեր լսել ձեր չքմեղանքները։ Պէտք է որ մենք անոնց (Անգլիացիներուն) ցուցնենք Ֆաշիզմի ի՛նչ ըլլալը: Հիւպատոսը, կը գրէ «Քրօնիքլ», դիտել տուաւ թէ անգլ. հողին վրայ կը գտնուէին եւ պարտաւոր էին խոհեմութիւն ցուցնել. Պ. Ճիունթա պատասխանեց սրամտօրէն «Այսօր, մենք կը գտնուինք Իտալիոյ մէջ մեր Ափրիկեան կայսրութեան առաջնորդող ճամբուն վրայ, Իտալիոյ ունեցած ամենաՖաշիստական ամենամեծ ճամբուն վրայ:» (Ռ.Գ.)

ԳԵՐՄԱՆ ԴԱՏԱՒՈՐ ՄԸ Կ'ՍՊԱՆՆԷ ԻՐ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԲՈԼՈՐ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

Պերլին.— Մասնաւորապէս շատ ցնցիչ ողբերգութիւն մը, որ համակեց ամբողջ ընտանիք մը, տեղի ունեցաւ Թէնայի մէջ: Դատաւոր Վիլհէլմ Մօյրեր ատրճանակով սպաննեց իր կինը եւ իր երկու զաւակները, իր հայրը, իր մայրը եւ իրենց այցելութեան եկած բարեկամ մը։ Յետոյ դատաւորը անձնասպան եղաւ։

Կ'ըսուի թէ դատաւոր Մօյրեր վերջին ատեններս գժտուած էր իր կնոջ հետ զոր թողուլ կը խորհէր:

Այս արարքը շատ մեծ յուզում պատճառեց Թէնային եւ արուարձաններուն մէջ ուր Մօյրեր եւ իր ընտանիքը շատ յայտնի էին:

Պերլին.— Բանւորուհի մը անձնասպան եղաւ սպաննելէ յետոյ իր երեք զաւակները որոնք 7, 5 եւ 2 տարեկան էին։

Կը կարծուի թէ թշուառութիւնն է որ դժբաղդ մայրը մղած է գործելու այս սոսկալի ոճիրը:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ՇԷՅԽ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏ ՃԻՍՐ ԱՊԱԳԱՅ ՆԱԽԱԳԱՀ

Հանրապետութեան նախագահ Ն.Վ. Պ. Շարլ Տէպպաս երէկ եւ առջի օր պալատ չի կրցաւ գալ թեթեւ անհանգստութեան մը պատճառաւ: Երեսփոխանական ժողովի նախագահ Շէյխ Մուհամմէտ Ճիսր երէկ այցելեց Ն. Վսեմութիւնը եւ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ անոր հետ։ Վերադարձին Շէյխը տեսակցեցաւ ներքին նախարար Մուսա պէյ Նամմուրի հետ։

Այս այցելութիւնն ու տեսակցութիւնը սակայն, Լիբանանի քաղաքական շրջանակներուն մէջ շատ մը բամբասանքներու պատճառ եղաւ: Կ'ըսեն թէ, այդ տեսակցութիւնները հանրապետութեան նախագահութեան շուրջ դարձած են։ Լրագրողներ ուզած են իրազեկ դառնալ նախագահական ընտրութեան վերջին փուլերուն եւ դիմած են երեսփոխաններ պ. պ. Ապու Նասրին, Ճիպրայիլ Նասսարին եւ Սամի պէյ Քանանին։ Երեսփոխանները յայտարարած են որ իրենք մինչեւ վերջին վայրկեան կողմնակից են Շէյխ Մուհամմէտ Ճիսրի ընտրութեան եւ անոր քաշուած կամ հրաժարած պարագային իրենց քուէները պիտի կեդրոնացնեն Շէյխ Ճիսրի յարմար տեսած թեկնածուին վրայ։

Մեր առած տեղեկութեանց համաձայն 30 երեսփոխաններ համաձայնութեամբ որոշած են իրենց քուէները կեդրոնացնել Շէյխ Ճիսրի վրայ: Եթէ արտաքին ազդեցութիւն մը ի գործ չի դրուի, այժմէն կարելի է ըսել որ ապագայ հանրապետութեան նախագահը Շէյխ Մուհամմէտ Ճիսրն է: Փոքր Սէրայի վերջին անցուդարձերը այս եզրակացութեան կը բերեն մեզ։

«ԱՀՐԱՐ»Ի ՀԱՆՐԱՔՈՒԷՆ

«Էլ Ահրար»ի բացած հանրաքուէին համաձայն, հանրապետութեան նախագահութեան թեկնածուներու ստացած քուէներու վերջին գումարը եղած է հետեւեալը.

Մէքր Էմիլ Էտտէ 3292, Ճօրճ Պէյ Թապէթ 1605, Շէյխ Ճիսր 139, Տօքթ. Էյուպ Թապէթ 265, Հապիպ Փաշա 167, Շէյխ Պէշարէ Խուրի 67, Ճպրան Թուէյնի 255։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԿՈՉԸ ՈՐՈՆՔ ԵՆ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԸ

Դամասկոսի մէջ քանի մը օրէ իվեր ընտրական պայքարը շատ բուռն թափով յառաջ կը տարուի։ Ամէն տեղ միթինկներ եւ ժողովներ կը գումարուին։ Ամսոյս 29ին երեքշաբթի օր, ազգայնականներ կոչ հրատարակելով, ի մէջ այլոց կը յայտարարեն.

«20 Դեկտեմբերէն առաջ որոշած էինք մասնակցիլ ընտրութեանց. հիմա նորէն միեւնոյն որոշման վրայ կը մնանք եւ կը մասնակցինք ընտրութեան, հաւատարիմ մնալով մեր Ուխտին եւ այս երկրի ազատութեան համար մինչեւ վերջին շունչ նուիրուելու խոստումին։ Միայն թէ ժողովուրդէն վստահութիւն կը պահանջենք եւ կը թելադրենք որ իրենց քուէները կեդրոնացնեն մեր թեկնածուներու վրայ»:

Այս թռուցիկները ստորագրած են ազգայնական թեկնածուներ Ֆախրի պէյ Խուրի, Լութֆի էլ Հաֆֆար, Ճէմիլ Մերտամ պէյ, Ֆախուրի Պարուտի, Զէքի Խաթիպ, Իհսան Շէրիֆ։

ՀԱՅ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆԱՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Այսօր, Պէյրութի մէջ կը բացուի Հայ Բողոքականաց Միութիւնը, Լիբանանի եւ Սուրիոյ բոլոր շրջաններէն եկեղեցիներու հովիւներ եւ ներկայացուցիչներ ժամանած են:

Կը կարծուի որ Միութիւնը այս տարի պիտի զբաղի շարք մը կարեւոր խնդիրներով, որոնց կարգին կարելի է նկատել Հալէպի Հայ Բողոքական համայնքին մէջ ստեղծուած անհամաձայնութիւնները, որոնց հետեւանքով քանի մը բաժանումներ յառաջացած են։ Նմանապէս ժողովականներէն շատեր որոշած են ամէն գնով հայերէն լեզուն պարտադրել բոլոր հայ բողոքական բեմերուն եւ արգիլել թրքերէն քարոզները։

Յաջողութիւն կը մաղթենք։

ՕՐՀՆԱԲԵՐ ԱՆՁՐԵՒՆԵՐ

Շաբաթէ մը իվեր Սուրիոյ եւ Լիբանանի բոլոր մասերուն մէջ առատօրէն կ'անձրեւէ։ Շաբաթ եւ կիրակի օրեր Լիբանանի լեռները նորէն ծածկուեցան ճերմակով եւ զգալիօրէն ցրտեցաւ օդը Պէյրութի մէջ:

Քանի մը շաբաթ տեւող մեղմ օդը Հիւսիսային Սուրիոյ մէջ եւս իսկոյն փոխուեցաւ եւ մարդիկ ստիպուեցան վերստին հագնիլ իրենց վերարկուները։ Հալէպի մէջ կրակարանները սկսան վառուիլ դարձեալ։ Գիւղացիներու ուրախութիւնը չափ ու սահման չունի Սուրիոյ բոլոր մասերուն մէջ: Մարախի սարսափները իսպառ հեռացան եւ առատ բերքի մը յոյսը ապահովուեցաւ. մինչեւ Սուրիոյ անապատները գրեթէ անձրեւը միեւնոյն սաստկութեամբ եկած է։

Պ. ԲՕՆՍՕ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Բարձր Գոմիսէր պ. Բօնսօ որ անցած ուրբաթ օրուընէ ի վեր կը գտնուի Դամասկոս, իր ապարանքէն դուրս չէ եկած տակաւին եւ բացի պ. Սօլօմիաքէ ոչ ոքի հետ տեսակցութիւն չէ ունեցած: Բազմաթիւ դիմումներ տեսակցութիւն ունենալու համար Ն. Վսեմութեան հետ մերժուած են։

Ցարդ յայտնի եղած չէ թէ՝ Բարձր Կոմիսերութիւնը ի՞նչ դիրք կը բռնէ այսօր տեղի ունենալիք ընտրութեան առթիւ։

ՔԱՈՒՉՈՒԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՏՆՕՐԷՆԻՆ ԽԱԲԵԲԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԷՍ ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔԻ ՉԵՂՉՈՒՄ

Անկլակէր քաուչուկի ընկերութիւնը Պէյրութի մէջ ունի իր մասնաճիւղը։ Տարեկան մօտ 100,000 ֆրանք թոշակ կ'ստանար ընկերութեան սոյն մասնաճիւղի տնօրէնը։ Ան ունէր իր սեփական ինքնաշարժը եւ կ'ապրէր միլիոնատէրի նման։ Մեծածախս մսխումներ ունէր եւ ձիարշաւի խաղերուն սիրահար էր:

Տնօրէնին այս ընթացքին ծանօթ անձնաւորութիւններ ընկերութեան տեղեկացուցին կացութիւնը: Անցած շաբաթ ընկերութեան կողմէ քաղաքս հասաւ քննիչ մը, որ յետ քննութեան տեսաւ որ 200,000 ֆրանքի բաց մը ունի սնտուկը եւ տետրակներու ու հաշիւներու անկանոնութեան վնասը կը հասնի կէս միլիոն ֆրանքի։

Հարցաքննիչ դատաւոր պրն. Տէզանկլ իսկոյն քննութեան ձեռնարկեց։ Կ'ըսեն թէ. 183000 ֆրանք առած ըլլալը խոստովանած է տնօրէնը։ Քննութիւնները ցոյց տուած են որ տնօրէնը թէ զեղծումներ ըրած է եւ թէ ալ ընկերութիւնը խաբած հին քաուչուկներ իբրեւ նոր եկած վերադարձնելով ընկերութեան։

ԿԻՐԻԱՔՕՍ ԵՒ ՁՀԷՐ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ՀԱՇԻՒՆԵՐԸ

Գրած էինք որ Կիրիաքոս եւ Զհէյր դրամատան հաշիւներուն շուրջ սէնտիքը իր տեղեկագիրը յանձնած է դատարան: Այժմ կը տեղեկանանք որ դատարանը հաստատած է սէնտիքի տուած տեղեկագիրը եւ լիազօրութիւն տուած անոնց շարունակելու համար իրենց քննութիւնները: Դատարանի կողմէ երկու հատ ալ քննիչ նշանակուած է, սէնտիքի անդամներուն հետ միասնաբար յառաջ տանելու համար քննութիւնները: Արդէն սկսած են տետրակներու ընթերցումը։ Ընդհանուր դատախազ պ. Արէն մանրամասն բացատրութիւններ տուած է սէնտիքի անդամներուն։

Շատ մօտ ատենէն առեւտրական դատարանը պիտի գումարուի եւ պիտի հաստատէ սոյն դրամատան ցոյց տուած առնելիքներու ստուգութիւնը։

ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԻ ՉԱՐՉՈՒՐԵԼԻ ԱՐԿԱԾ ՄԷԿ ՄԵՌԵԼ ԵՐԵՔ ՎԻՐԱՒՈՐ

Անցած ուրբաթ օր, թիւ 8997 Քրայսլէր ինքնաշարժ մը, որուն վարիչն էր Ռաժի Սարգիս, Ռիւ Տամասի մէջ երկու հանրակառքերու մէջ մնաց, երբ կը փորձէր կտրած անցնել իր ինքնաշարժը: Կառքի դրան առջեւ կեցող Ժօզէֆ Հարպանուն մարդ մը սպաննուեցաւ եւ երկու ճամբորդներ ու վարիչը ծանրօրէն վիրաւորուեցան։

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

ՊՐ. ՄՕՔԱՐԶԱԼ ՓԱՐԻԶ ԺԱՄԱՆԱԾ

Բարիզէն կը հեռագրուի թէ Նիւ-Եորք հրատարակուող «Ալ Հօտա» թերթի տէր եւ տնօրէն պ. Նաում Մօքարզալ հոն ժամանած է։

Պ. Մօքարզալ իբրեւ պատուիրակ ղրկուած է Ամերիկայի Լիբանանցի գաղութի կողմէն հարկ եղած դիմումները կատարելու համար Ֆրանսական արտաքին գործոց նախարարութեան մօտ յաջողցնելու համար այնպիսի նախագահի մը ընտրութիւնը որ կարողութիւն ունենայ բարւոքելու Լիբանանի ներկայ կացութիւնը եւ ապահովելու երկրին յառաջդիմութիւնը:

Կը թուի թէ Պրն. Մօքարզալ պիտի պաշտպանէ Պ. Էմիլ Էտտէի թեկնածութիւնը:

ՖԷՅՍԱԼ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԱՀԸ

Ֆէյսալ թագաւոր պաշտօնական զեկոյց մը հրատարակեց հերքելու համար այն տարաձայնութիւնները զորս արաբական մամուլը չդադրիր հրատարակելէ եւ որոնց համաձայն Հաշիմիք գերդաստանին պատկանող իշխան մը թագաւոր պիտի ընտրուի եղեր Սուրիոյ համար: Զեկոյցը կը վերջանայ հետեւեալ նախադասութիւնով. «Մենք պէտք չունինք խառնուելու Սուրիական խնդիրներուն: Ֆրանսական կառավարութիւնը անոնց նկատմամբ ոգեւորուած է լաւագոյն դիտաւորութիւններով»:

ՆՈՐԷՆ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

Հարաւային Լիբանանի երեսփոխան Ռաքիպ պէյ Ճամպլաթ անցեալ Շաբաթ օր Գռամիհէի մէջ խնջոյք մը տուած է ի պատիւ Շէյխ Մուհամմէտ Ճիսրի, որուն մասնակցած են նաեւ կարգ մը երեսփոխաններ եւ տեղացի երեւելիներ։

Այս խնջոյքի ընթացքին, նկատի առնուած է թեկնածուի մը ընտրութիւնը այն պարագային համար որ Շէյխ Ճիսր ետ առնէր իր թեկնածութիւնը:

ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐԻ ՄԸ ՅԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հալէպի «Էլ Թէզատտիւմ» թերթը կը գրէ.—

Չորս ամիս առաջ, Հալէպի մէջ, Ընդհանուր Ապահովութիւնը ձերբակալած էր հայ երիտասարդ մը Անդրանիկ Քէօրթէնեան(?) անունով, Ինքնութեան թուղթեր չունենալուն եւ համայնավար ըլլալն ալ հաստատուելուն համար որոշուած էր սահմանէն դուրս հանել զայն։

Գապ էլ Ֆարաճի հրապարակին վրայ, ոստիկաններու շղթաներուն մէջ այս հայը «կեցցէ համայնավարութիւն, անկցի հովանաւորութիւն» կը պոռար։

Ան ասոր վրայ յանձնուեցաւ դատարանի. Դատավարութեան միջոցին հարցուցին անոր.

— Ո՞ր ազգէ ես դուն.

— Ես ազգ չունիմ.

— Կրօնքդ ի՞նչ է.

— Իմ կրօնքս պոլշեւիկութիւն է.

— Ճի՞շդ է որ դուն փողոցի մէջ հովանաւորութեան եւ ապահովութեան դէմ խօսքեր արտասանեցիր.

Այո՛, ես ատկէ աւելին ալ խօսեցայ եւ խոստովանեցայ հարցաքննիչ դատաւորին առջեւ.

Ասկէ վերջ հայ համայնավարը ըսկսաւ գովել պոլշեւիկութիւնը։ Դատաւորները տեսնալով որ այլեւս վկաներու քննութեան հարկ չկայ, հարցուցին անոր.

— Կուզե՞ս պաշտպանել ինքզինքդ.

Ան անմիջապէս հանեց հայերէն լեզուով գրուած պաշտպանողական մը եւ սկսաւ կարդալ։

Թարգմանը կ'ամչնար կարգ մը նախադասութիւններ թարգմանելէ, սակայն դատաւորը կը հրամայէր որ թարգմանէ։ Այդ անամօթ նախադասութիւններուն ամենաթեթեւներէն մէկ քանին յիշենք. «Ձեր անվարչագիտութիւնը եւ մեր իրաւունքները չպաշտպանող կառավարութիւն մը ստեղծելով, կ'ստիպէք մեզ պոլշեւիկութիւն, ժողովուրդներու եւ կրօնքներու միջեւ պառակտումներ կը յառաջացնէք ձեր քաղաքական շահերու ապահովութեան համար, էշերն անգամ չեն հանդուրժեր ձեր այս ընթացքին»։

Դատարանը հինգ ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց այս հայը:

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

30 ՄԱՐՏ 1932

	Ս. Դ.
Եգիպտ. թղթադրամ	491
Անգլիկ. »	480
Տոլար »	126
Թրքական »	59,50
Գանք Օթոման	125
Իտալական Լիր 100	660
Յունական Տրախմի 100	125
Անգլ. ոսկի	608
Ֆրանս. »	485
Օսման. »	550
Արծաթ մէճիտ	29
Գրէտի Ֆօնս. Ա. Ֆք.	523
» » Բ. »	285
» » Գ. »	278

Մեֆերեան եղբարք Բիւ Ֆօշ
Թելեֆոն՝ 5-19

ՀԱԿԱՍԵՄԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Պուքրէշ.— Հակասեմականներու ցոյցեր եղան այս վերջին օրերու ընթացքին։ Հարիւրի չափ անձեր վիրաւորուեցան եւ երեք հարիւր ուսանողներ ձերբակալուեցան:

152

կեաց և խորհող։

Իր միտքը կը թափառէր հայկական լեռներուն վրայ, Սասնոյ մէջ անիկա իր սիրտն էր դրած և դուրս եկած։ Չէր կրնար մոռնալ այն տեղի բարի խրոխտ, առնական և անկախ ոգիով օժտուած ժողովուրդը. իր գրեթէ միակ մասը։ Բայց պէտք էր հեռանար, պէտք էր գործունէութեան ուրիշ մեթոտ գտնել, որովհետեւ որքան որ քաջ և անվեհեր էին մեր յեղափոխութեան մարտիկները, բայց և այնպէս թշնամին աւելի ուժեղ էր, աւելի կազմակերպուած, աւելի դաժան։ Թուրքը իր ռազմական ծաւալներով կը ներկայացնէր՝ ցցուն առաւելութիւն։

Թիֆլիզի մէջ տեղի կունենայ ընկերներու ժողով, Անդրանիկի բաղդը որոշելու համար և կ'որոշուի զայն հեռացնել Կովկասէն, առհասարակ ռուսական տիրապետութեան սահմաններէն որովհետեւ Կովկասի մէջ ալ կեանքը սկսած էր անհանգիստ [illegible], շուտով վրայ պիտի գային 1905 ի [illegible] դէպքերը Կովկասի հայ ժողովուրդին համար։

Անդրանիկ կը բաղձայ թոյլ տալ իրեն երթալ խաղաղ անկիւն մը հանգստանալ։ Վրայ կը հասնի հեռագիր մը քաշուած Ժընէվի Դաշնակցութեան կեդրոնէն «Դրօշակ»ի խմբագրութենէն, որ կը կարգադրէ ուղարկել Անդրանիկը Զուիցերիա։

Անդրանիկ կ'ուղեւորի Փարիզ, Փարիզէն ալ Զուիցերիա։

38

149

Եւ մտածել լրջօրէն թէ քանիներ մտան իրենց նեխած տան մէջ՝ կ'ուզէին խուսափիլ Հայաստանի կիւրիւլթիէն, բայց չի կրցին, թշնամին եկաւ և զիրենք ուղարկեց Հայաստանի կիւրիւլթին։

Ամէն անոնք, որոնք չէին հաւատար հայկական ազատագրական յեղափոխութեան, կը հեգնէին և կը ծաղրէին այն բուռ մը մարդիկը, որոնք հայ ժողովուրդի ազատութեան համար սարերն ու ձորերն էին ինկած, իրենք քաշուած իրենց ծուղակներուն մէջ, թշնամին եկաւ և կանգնեցաւ դէմը և զահեց զանոնք ալ Հայաստանի սրբազան կիւրիւլթիին։

Հայաստանի կիւրիւլթին տակաւին շատերս պիտի տանի իրական ազատ և անկախ Հայաստանի կազմութիւնը. մինչև պետութիւն, բանակով և ֆինանսով ուժեղացած, մինչև հայ ժողովուրդի կառավարութիւնը, ինքն կ'ըլլայ սպառնական և վերջնագիր ներկայացնող մութ ու զզուելի դրացիին։

Հայաստանի կիւրիւլթին տակաւին շատերս պիտի տանի դէպի անդունդ, դէպի լուսաւոր խորխորատը, մինչև մենք բոլորս ալ կը լծուինք մեր նորակազմ պետութեան սայլին և թեւ ու թիկունք կ'ըլլանք անոր ուժեղացման համար։

Հայաստանի կիւրիւլթին մեզ քշեց մինչև անապատները։ Արաբները մեր վրայ խղճացին, Արաբները մեր որբերն ու աղջիկները խնամեցին և տակաւին դարձեալ և ուրիշ ժամանակներու մէջ կրնայ քշել մեզ այլ տեղեր նոյն մենք ալ Սիւնիքի Աւետիսի պէս պատրաստ չըլլանք զոհուելու Հայաստանի կիւրիւլթիին ի նուէր։

Ահա պարզ, շատ պարզ պատմութիւն մը որ մեզ կրնայ շատ հեռուները տանիլ փիլիսոփայելու համար մեր վերջին ճգնաժամի պատմութեան մասին։

ՏՕՔԹ. Հ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ
(ՀԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միջազգային Զինուորական հիւանդանոցներու եւ մասնագէտ ներքին եւ մանկական հիւանդութիւններու

արագ, արմատական, խղճամիտ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 8—12 եւ 2—6 իր դարմանատան մէջ. Հալէպ Նէյլ ... Բ ... ... , թիւ 7

Բժ. եւ Ուրբաթ օրեր ... ձրի

ՇԱՊԿԱԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ „ԼԻՒԲՍ„ ԱՐՄԵՆԱԿ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆԻ

Պատիւ ունիմ ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան՝ որ Սուգ-էլ-Պէզիրկեանի շապկագործատունը փոխադրած եմ՝ պէյրութի շէնքին ետեւ ՆԷՃԻՊ ԱՊՏՈՒԼ ՄԷԼԷՔ ՓՈՂՈՑ, (Վարդապետեանի վաճառատան դիմաց, Շիւրիւ Ալթուրեանի նախկին վաճառատունը):

Մեծ խնամքով կը պատրաստենք, չափի վրայ եւ մեծաքանակ՝ շապիկ, բիճամայ, ռօպ տը շամպր, ֆաթիսիկ եւայլն, ամենավերջին նորաձեւութեամբ:

Ստացած ենք մեծ մթերք մը ճաշակաւոր եւ վերջին նորոյթի ապրանքներու (պոպլին մետաքս եւայլն), որով կարող ենք ամենէն բծախնդիր յաճախորդին ճաշակը գոհացնել:

Միօտ պատրաստ կը գտնուին զանազան չափերու վրայ շապիկ եւ բիճամայ, որոնք կը վաճառուին մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ:

Մեր սկզբունքն է ճշդապահութիւն եւ աժան վաճառում:

Մէկ այցելութիւն բաւական պիտի ըլլայ համոզուելու համար այս ճշմարտութեանց:

Ապսպրանքներ կ'ընդունինք արտասահմանէն (Իրաք, Պաղեստին, Կիպրոս), եւ Սուրիոյ բոլոր շրջաններէն.

Կարի եւ ձեւագիտութեան դասընթացք

ՏԻԿԻՆ ՏԻԹԱ ՄԱՆԿԵԱՆ
(ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԷՆ)

Ցայժմ դերձակուհի Տիկ. Տիրա Մանկեանի ձեւագիտութեան 5րդ դասընթացքը կ'սկսի Մարտ 1ին «Էֆօլ տը Թռուա Տօֆբէօր»ի ճիշդ դիմաց, Կուրօ փողոց:

Երեք ամսուան մէջ, ամենավերջին մեթոտներով եւ արդիական միջոցներով կը սորվեցնէ ձեւագիտութեան բոլոր բարդութիւնները եւ կ'օժտէ Թ. Գոմիսերութենէն հաստատուած վկայականներով:

Համոզուելու համար անգամ մը դիմեցէք իր 66է աւելի շրջանաւարտներուն:

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Յ. ՏԷՐ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ
ՐՈՒ-ԷԼ-ԳԸՊՈՒՉԻՅԷ ԹԻՒ 49

(...)

ՇԻՆԵՑՕՂ

Կաշեկազմ ; ... ... եւ ճաշակաւոր ԳՈՐԾ

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐՈՎ

Կրօն... ան եւ կրթական հաստատութեանց եւ գրադարաններուն համար մասնաւոր ԶԵՂՉ

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ
(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)
Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի զետեղումներ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մօթէօր եւ ժամացոյցներ:

Վաճառատունս կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգութիւններ: Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգման: Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտ. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի գրասան կից Պուրճ. B. P. 491

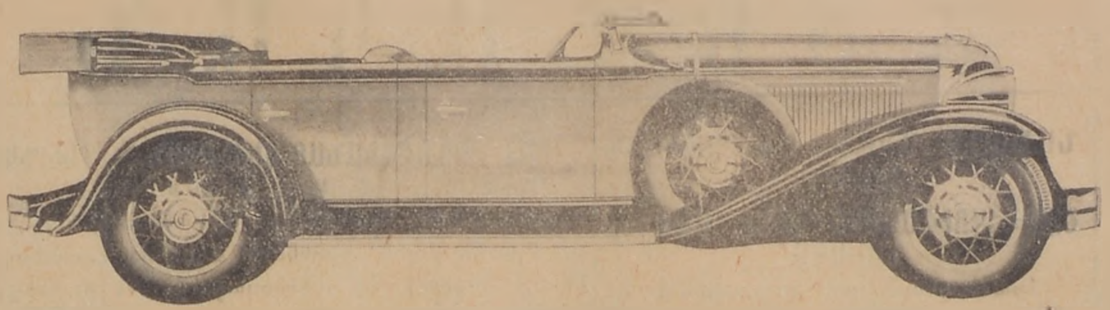

ԳՌԱՅՍԼԵՐ

աշխարհահռչակ ինքնաշարժները որոնք 6-8 սիլինտր ունին,

ԱՄԵՆԱՏՈԿՈՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ ՄԱՐՔԱՆԵՐՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՅ ԵՒ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ:

ԳՌԱՅՍԼԸՐ ինքնաշարժերու մասնաւոր յատկութիւններն են՝ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ ՉԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏՈՒԷՏՈՒԹԻՒՆ. Վճարման դիւրութիւններ կը տրուին.

ԳՌԱՅՍԼԸՐ ։Թօնեթու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուներուն մէջ։ Լիբանանի, Սուրիոյ և Իրաքի ընդհանուր ներկայացուցչութիւն՝

NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TÉL. 32—29

Հիւս. Սուրիոյ ներկայացուցիչներ՝ Գ. և Մ. ԱՋԻՐԵԱՆ, B. P. 202, *Հալէպ*

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք
Տիկին ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նօ. 78 տան երկրորդ յարկը:

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական միջոցներով, Droit-fils մեթոտով: Իր աշակերտուհիներր կ'օժտէ Բարիզի ատեանին կողմէ Académie Daydou վկայականով:

ՍԹԱՆՏԱՐՏ *կօշիկները միշտ աւելի նուազ, աւելի դիմացկուն, աւելի աժան եւ աւելի գեղեցիկներն են.*

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՏՕՔԹ. ԼԵՒՈՆ ԵԼԻԱԶԱՐԵԱՆ
(Նախկին օգն. ըստ ... Պէյրութի Ամերիկ. հիւանդանոցի)

Իր նոր դարմանատունը կը գտնուի Ալէնպի փողոց (Նախկին Մասրաֆ), Լիբանանի ...

Ընդունելութեան ժամեր.— կէսօրէ առաջ ժամը 9—12, կէսօրէ վերջ 2—6:

ՉՔԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՄԻՇՏ ՁՐԻ:

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat Նախկին Interne եւ այժմ մնայուն; *ՄԱՍՆԱԳԷՏ* բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի *ԱԶՔԻ, ՔԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ* հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6 իր գլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդներր ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի թուղթով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ:

ՏՕՔԹ. ՍՈՒՔՐԱՏ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Կ'ընդունի ամէն օր բացի կիրակիէն կէսօրէ առաջ 8—12 կէսօրէ վերջ 2-6

Հասցէ՝ Capucin*ներու եկեղեցիին կից Արդարութեան պալատին եռեւ:*

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Իր դարմանատունը հաստատած է, *ՍԱՍՈՒՆ* փողոց, Տօքթ. Նօզըշահեանի (ատամնաբոյժ) դարմանատան կից.

Ընդունելութեան ժամեր՝

կէսօրէ	*առաջ*	*ժամը*	8—12
»	*վերջ*	»	2—6

ՏՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՍՈՐԹԱՅԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կը դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, թոքերու, ստամոքսի, աղիքներու լեարդի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ: Հին եւ նոր ջերմամիզութիւնը իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպէս նաեւ Ֆրանկախտ եւ մորթային հիւանդութիւնները:

Արագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, իր նախկին դարմանատան մէջ. ժամը 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ:

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկանւ *ՍՂՔՍԱՆՆԵՐՈՒ ՁՐԻ*

Ժօրժ Հասեէն փողոց՝ թիւ 8

Տոկուն շինուած Վայելուչ ձեւ Հնչուն եւ բնական ձայն Անոնք յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ՋԱՏՈՐՈՇՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներու հետ կը մրցին Ապոլլօ ֆօնօները: Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց առկունութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով:

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd (of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորձուած եւ ... ամէն ձեւի, անվթեկալ ... ... գիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն:

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

Սիւնկիւ Աւետիսի նման մեր յեղափոխական ռազմիկներէն ամէն մէկը ունի այս տեսակ պատմութիւն մը, որ մեզ կարող կ'ըլլայ փիլիսոփայել տալ:

Միւնկիւ Աւետիսը կը ներկայացնէ մեր յեղափոխութեան այն տարրը, որ զգացումներէ, երգէ և յափշտակութենէ չէր մղուած դէպի յեղափոխութիւնը, այլ տրամաբանական լուրջ եզրակացութիւններէ յետոյ:

Պէտք էր ազատէինք, պէտք էր անկախ ըլլայինք և ազատութեան և անկախութեան համար պիտի երթայինք զոհուելու «կիւրիլիթ»ներու:

Սիւնկիւ Աւետիսը մեզի կը ներկայանայ մեր ամենէն օգտակար և ստեղծագործող թիփերէն մէկը:

Աւետի՛ս, մենք այսօր անկախ ենք, որովհետև դուն և քու ընկերներդ գացիք սիրով, հաճութեամբ, հաւատքով, և անձնուիրութեամբ Հայաստանի կիւրիւլթին:

Մեր գործը վերջացած չէ հիմայ, տակաւին մեզմէ շատերը պիտի գան քու մօտդ Հայաստանի կիւրիւլթին:

Հայաստանի կիւրիւլթին սրբազան կիւրիւլթի է:

ԺԵ.

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿՈՎԿԱՍԻ ՄԷՋ

Անդրանիկ Վանէն հեռանալ... իր մօտ ունենալով ... ... դէպի Կովկաս:

Կովկ... ... կը ... է քիչ մը հանգստանալ, որովհետև ի... պէս տեսանք, մեր կռուողները որքան յոգնած էին երկարատեւ և չարաչար կռիւներէ յետոյ: Անդրանիկի խումբը նպատակ չունէր անգամ մըն ալ վերադառնալու դէպի Սասուն, պէտք էր ատեն մը հանգիստ ձգել ժողովուրդը:

Բայց մեր յեղափոխականներու աչքը ետեւն էր, թէև անոնք ետ ուղարկեցին Գէորգ Չաւուշը իր 17 զինակիցներով, տեսակ մը սիրտմաշուք կ'զգային երկրէն դուրս գալուն համար:

Անդրանիկի զինակիցները ցրուեցան Կովկասի զանազան անկիւնները, իսկ Անդրանիկ ինքը գնաց Թիֆլիզ և հիւր եղաւ բանաստեղծ Յովհ. Թումանեանի տունը:

Անդրանիկ Թիֆլիզի մէջ և ընդհանրապէս Կովկասի մէջ, շատ դուրսերը չի պտտեցաւ և իր մօտիկ ընկերները ոչ ոքի յայտնեցին անոր Կովկաս գտնուիլը, որովհետեւ ռուսական իշխանութիւնները կարող էին խոչնդոտ հանդիսանալ անոր Կովկաս գալուն համար:

Շատ քիչ ատեն մնաց Յովհաննէս Թումանեանի տունը իբրև Թումանեանի ազգականներէն մէկը որ եկած էր Լօռիէն, իրենց գիւղէն:

Յովհ. Թումանեան իր մանուկները կը բերէ, կը կանգնեցնէ Անդրանիկի առաջ և երգել կու տայ Անդրանիկի երգերը: Մանուկները ոչինչ տեղեկութիւն չեն ունենար հայրիկին անծանօթ ազգականի մասին որ եկեր էր գիւղէն և շուտով պիտի երթար:

Անդրանիկի համար շատ մը երգուած երգերը նորութիւն կ'ըլլան, որոնք յայտնուած էին Կովկասի մէջ իր անուան շուրջը: Անդրանիկ կը գտնէ որ պարապ չէին անցած իրենց կռիւները երկրի սարերուն վրայ, ասոնք արձագանգ գտած էին հեռաւոր անկիւններ, մինչեւ Թիֆլիզ և Թիֆլիզէն ալ անդին:

Անդրանիկ այս շրջանին եղած է չափազանց լռա-

ՕԺՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ եւ ԱՍՏՂԸ ՔՈՎԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք. որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը:

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի շէնք,՝ Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Սեւանդի պարտանագրութիւնք

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 6°/₀: Ասկէ զատ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն:

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ.

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխառութիւնք՝

վճարելի 10—15—20 տարիէն. որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի: Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ:

Ամէն թղթակցութիւն ուղղել՝ B,P. 821, Beyrouth